



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-12-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
41335-10
Enhet 15

SÖKANDE

Omnitor AB, 556558-4413
Box 92054
120 06 Stockholm

Ombud: Markus Ström
c/o Omnitor AB
Box 92054
120 06 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting
Upphandlingsenheten
Box 6401
113 82 Stockholm

Ombud: Paul Collins
c/o Stockholms läns landsting
Box 22550
104 22 Stockholm

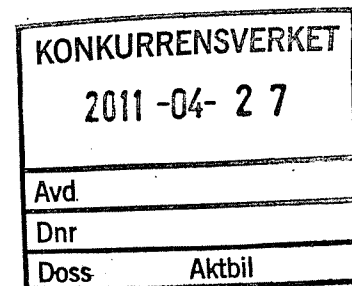
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 1 oktober 2010 att upphandlingen, i den del den avser produktgrupp 6.1 – 6.3, tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.



Dok.Id 77144

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Stockholms läns landsting (landstinget) genomför en upphandling av hörseltekniska hjälpmedel samt hjälpmedel för alternativ telefoni SLL 531, LS 0909-0711, (upphandlingen). Den genomförs som ett öppet förfarande och berör sex olika produktgrupper. Omnitor AB har lämnat anbud avseende produktgrupp 6.1-6.3.

I tilldelningsbeslut publicerat den 24 september 2010 har bl.a. angetts att Nwise AB (Nwise) har erhållit första plats i rangordningen för produktgrupp 6.1-6.3.

Förvaltningsrätten beslutade den 1 oktober 2010 att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Den 4 oktober 2010 upphävde förvaltningsrätten det interimistiska beslutet utom i de delar som rörde upphandlingens delområden 6.1 – 6.3.

YRKANDE M.M.

Omnitor AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand rättelse på så sätt att ny utvärdering görs av huruvida Nwise uppfyller ställda skall-krav och i andra hand att upphandlingen görs om. Bolaget anför, såsom talan slutligen har bestämts, huvudsakligen följande (rubriker tillagda av förvaltningsrätten).

Skall-krav 1 (kontaktuppgifter)

I Nwises anbud har kontaktuppgifter inte redovisats i ”Svarsblankett offererade produkter”. Nwise har därmed inte uppfyllt skall-kravet i anbudsinbjudan s. 3.

Skall-krav 2 (svenska)

I anbudsinbjudan avsnitt 1.7 anges bl.a. att anbudet **skall** vara på svenska. Stora delar av Nwises anbud var på engelska. Nwise har därmed inte uppfyllt detta skall-krav.

Skall-krav 6 (utbytesutrustning – grupp 6.3)

I avsnitt 6.3 C och D på s. 3 i ”Kravspecifikation alternativ telefoni” anges att viss angiven utrustning **skall** ingå som utbytesutrustning. Med utbytesutrustning avses utrustning som kan bytas ut mot den tidigare inköpta utrustningen och då ska även installation av programvara och övrigt färdigställande av utrustningen ingå. Nwise har för produktgrupp 6.3 redovisat utbytesutrustning på felaktigt sätt. Därmed har inte något fullödigt pris lämnats i anbudet. Det sammanräknade medelvärdet av funktionspriset A – D blir därför lägre än för de anbudsgivare som har lämnat korrekt anbud. Nwises anbud i aktuell del har således inte uppfyllt det aktuella skallkravet.

Skall-krav 7 (uppkoppling, kösituationer m.m. – MyMMX texttalk)

Under krav nr 10 i ”Kravsammanställning för alternativ telefoni” anges att leverantören **skall** beskriva hur enheten hanterar uppkopplingar mot tele-tjänstcentral, och förmedlingstjänster, hur den hanterar kösituationer, förflyttningar och dylikt. Beskrivningen **skall** innehålla angivelser av vilka metoder och specifikationer för sådana operationer som enheten följer. Nwise har beträffande produkten MyMMX texttalk hänvisat till standard RFC2361 som avser IP-kommunikation. Nwise har inte beskrivit hur produkten hanterar analog texttelefoni vilket är produktens huvudsakliga område. Nwise har inte heller angett vilka metoder och specifikationer som enheten följer i olika sammanhang. Nwises anbud uppfyller därmed inte detta skall-krav avseende MyMMX texttalk.

Skall-krav 8 (kompatibilitet – MyMMX texttalk)

Under krav nr 14 i kravsammanställningen anges att leverantören **skall** ange vilka texttelefoner, bildtelefoner och totalkonversationsenheter enheten är kompatibel med och i vilken omfattning kompatibiliteten gäller. Nwise har, beträffande produkten MyMMX texttalk, beskrivit standarder som produkten är kompatibel mot. Samma standard innebär inte per automatik kompatibilitet. Att beskriva en standard som produkten följer ger

inte tillfredställande översikt över vilka produkter som den fungerar mot och i vilken grad. NWises anbud uppfyller inte detta skall-krav beträffande MyMMX texttalk.

Skall-krav 9 (generella begränsningar – MyMMX texttalk)

Under krav nr 20 i kravsammanställningen anges att det inte **skall** finnas några generella begränsningar i möjligheten att koppla upp samtal mot abonnenter hos andra operatörer eller motsvarande, om enheten är bunden till att användas med ett visst abonnemang eller hos en viss operatör eller motsvarande. MyMMX texttalk har begränsningar beträffande vilka samtal som kan ringas – till exempel betalsamtal, utlandssamtal och mobilsamtal. Eftersom produkten inte är kopplad till någon debiteringslängd för brukaren kan det antas att ovanstående begränsningar fortsättningsvis gäller. NWises anbud uppfyller inte detta skall-krav beträffande MyMMX texttalk.

Skall-krav 10 (kameravinklar – XTP8A10 och MyMMX videotalk)

Under krav nr 80 i kravsammanställningen anges följande. Om enheten har inbyggd eller medföljande kamera och är avsedd för skrivbordsbruk, d.v.s. att brukaren sitter 80-100 cm från skärmen, **skall** kameran ha en kameravinkel som överstiger 42°. Leverantören **skall** specificera kameravinklar i både höjd- och sidled i produktinformation. N Wise har för XTP8A10 enbart specificerat en vinkel. För MyMMX videotalk 13,3 och 15,4 tum har N Wise inga vinklar angivna. Det som finns angivet är enbart generella krav på vinklar. Vinklar som anges är inte realistiska. Ett kvalificerat antagande är att inga adekvata mätningar har utförts av N Wise.

Skall-krav 11 (samtalsförflyttning – MyMMX texttalk)

Under krav nr 71 i kravsammanställningen anges följande. Efter att kontakt etablerats från en uppringande enhet, **skall** samtalet kunna förflyttas från en svarande telefon till en texttelefon. Under förflyttningen bryts tillfälligt bärvågskontakten. MyMMX texttalk följer standard RFC2361 vilket gör att

produkten omöjlig klarar flytt från en analog taltelefon. NWises anbud uppfyller inte detta skall-krav avseende MyMMX textalk.

Skall-krav 12 (produktnummer)

På s. 3 i anbudsinbjudan anges att om anbudsgivaren väljer att beskriva varan mer utförligt än vad som är möjligt i "Svarsblankett offererade produkter" **skall** anbudsgivaren i beskrivningen alltid hänvisa till produktnumret i "Svarsblankett offererade produkter". Så har N Wise inte gjort beträffande Produktblad Bildtelefon, Produktblad MyMMX textalk, Produktblad MyMMX videotalk, Produktblad USB Alert S, Produktblad Anti-virus 2010, Tekniska krav och funktionella egenskaper för totalkonversation. NWises anbud uppfyller inte detta skall-krav.

Krav på CE-märkning

I punkt 10.3 i förfrågningsunderlaget anges att samtliga produkter ska vara CE-märkta enligt 93/42 EG; Medicintekniska produktdirektivet MDD. En telefonkontakt med Läkemedelsverket hade tydliggjort att de produkter som N Wise offererar inte är CE-märkta enligt direktivet.

Skall-krav miljö A1 och A2 (N Wise och Europea)

Landstinget har vid sitt val av vinnande leverantör bortsett från uppställda skall-krav i miljöbilagan till upphandlingsunderlaget. Av anbudet **skall** framgå att anbudsgivaren uppfyller kraven för producentansvar för förpackningar enligt förordningen (2006:1273 med senaste ändring). Det framgår inte av NWises anbud att detta krav är uppfyllt. Av anbudet **skall** framgå hur anbudsgivaren uppfyller, eller snarast vid avtalsstart, kommer att uppfylla, kraven enligt förordningen (2005:209) om producentansvar för offererade elektriska och elektroniska produkter. Det framgår inte av NWises anbud hur eller om N Wise uppfyller detta krav. Även Europea har underlåtit att redovisa enligt skall-kraven i miljöbilagan.

Landstinget bestrider bifall till ansökan på den grunden att landstinget inte brutit mot LOU, varför bolaget inte kan ha lidit skada. Landstinget anför huvudsakligen följande.

Skall-krav 1 (kontaktuppgifter)

I anbudsinbjudan anges att anbud **skall** lämnas i "Svarsblankett offererade produkter". I detta dokument lämnas även anbudsgivarens kontaktuppgifter. Den senare meningen är inte ett skall-krav utan en uppmaning att kontaktuppgifter ska lämnas. Anbudet i övrigt lämnades i enlighet med skallkravet.

Skall-krav 2 (svenska)

NWises anbudsformulär var skrivet på svenska. Att vissa bilagor till anbudet var skrivna på engelska påverkar inte landstingets bedömning.

Skall-krav 6 (utbytesutrustning – grupp 6.3)

NWise har angett ett funktionspris för sektion C och D samt bekräftat att skallkravet har uppfyllts. Landstinget har utgått från NWises bekräftelse att priset som Nwise angett innefattar övriga tjänster, dvs. att t.ex. installation av programvara och övrigt färdigställande för bruk ingår i funktionspriserna. Punkt 1.9 i anbudsinbjudan talar för att priset för utbytesutrustning innebär ett "komplett" pris.

Skall-krav 7 (uppkoppling, kösituationer m.m. – MyMMX textalk)

NWise har bekräftat att skallkravet har uppfyllts. I kommentaren till kravet har Nwise angett att produkten "kopplar sig mot teletjänster antingen via IP (SIP) eller via en gateway som erbjuder koppling mot PSTN nätet. Kö, förflyttning och vänteläge hanteras enligt standarden för SIP (RFC3261)". Bolaget har felaktigt hävdats att analog texttelefoni är produktens huvudsakliga område. Nwise erbjuder en IP-telefon och har hänvisat till standarden för SIP (RFC3261) som avser specifikationer inom IP-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

kommunikation. Telefonen kan även kopplas mot PSTN-nätet. Det är inte relevant att en leverantör beskriver hur uppkoppling mot telecentral, körflyttning m.m. i PSTN-nätet sker i andra änden, dvs. hos mottagaren. Kravet innebär inte att texttelefon eller PSTN-gateway behöver ytterligare funktion än vad som framgår av övriga krav på texttelefoner. NWisess anbud uppfyllde ställda krav. Bolaget har inte heller preciserat hur dess produkt fungerar mot teletjänstcentral, vid förflyttning eller dylikt i PSTN-nätet i andra änden, dvs. hos mottagaren.

Skall-krav 8 (kompatibilitet – MyMMX texttalk)

NWise har bekräftat att kravet har uppfyllts och angett att ”produkten är kompatibel mot V.18/V.21 texttelefoner samt de IP-texttelefoner [bildtelefoner och totalkonversationsenheter] som kan hantera SIP message enligt RFC 3261”. NWise har således beskrivit vilka texttelefoner och IP-texttelefoner som produkten är kompatibel med. Det krävs inte en lista av olika modeller för att uppfylla skall-kravet. Det räcker att landstinget har möjlighet att reda ut och identifiera vilka texttelefoner som produkten är kompatibel med. Skall-kravet är således uppfyllt.

Skall-krav 9 (generella begränsningar – MyMMX texttalk)

NWise har angett att kravet har uppfyllts. Vid testning av produkten har inga begränsningar märkts avseende vilka samtal som kan ringas. Landstinget har ingen anledning att ifrågasätta att skall-kravet har uppfyllts.

Skall-krav 10 (kameravinklar – XTP8A10 och MyMMX videotalk)

Avseende XTP8A10 gjorde expertgruppen bedömningen att produkten inte är avsedd för skrivbordsbruk och att kravet därför inte är applicerbart. Kameravinkel på 62,9 grader är i vart fall angiven i anbudet och landstinget har utgått från att detta gäller både horisontellt och vertikalt. Avseende MyMMX videotalk 13,3 och 15,4 tum anges kameravinkeln både horison-

tellt och vertikalt och vid testning av utrustningen har skäl inte funnits att ifrågasätta uppgiften. NWises anbud uppfyllde ställda krav.

Skall-krav 11 (samtalsförflyttning – MyMMX texttalk)

NWises offererade produkt är en IP-telefon och skall-kravet är därför inte applicerbart på produkten.

Skall-krav 12 (produktnummer)

Syftet med skall-kravet är att skapa en tydlig koppling mellan produkt och beskrivna egenskaper. I anbudsinbjudan uppmanas anbudsgivare att ange ett produktnummer vilket borde innebära ett övergripande nummer för hela produkten. Ingen anbudsgivare har angett något sådant övergripande nummer. Om det aktuella skall-kravet skulle tolkas som bolaget förespråkar skulle ingen anbudsgivare uppfylla kravet.

Krav på CE-märkning

Bolaget hävdar felaktigt att landstinget har ställt ett skall-krav enligt förfrågningsunderlaget. Bolaget har citerat ett kontraktskrav som återfinns i punkt 10.3 i avtalsmallen. MyMMX är dock registrerad som medicinteknisk produkt hos Läkemedelsverket och har därmed rätt till CE-märkning.

Skall-krav miljö A1 och A2 (N Wise och Europea)

N Wise har kryssat i de relevanta rutorna i miljöblanketten vilket bekräftar att kravet uppfylls. N Wise köper in utrustning från producenter/ underleverantörer och har bifogat ifyllda miljöblanketter från dessa.

Europea har kryssat i de relevanta rutorna i miljöblanketten vilket innebär att det bekräftar att kravet uppfylls.

Bolaget gemänt bland annat följande. För det fall förvaltningsrätten finner att landstinget gjort en korrekt bedömning av huruvida vinnande anbud

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

uppfyller skall-kraven har den utvärdering som gjorts av produkterna inte dokumenterats. Bedömning har gjorts av specifika produkttegenskaper som inte fanns angivna i upphandlingsunderlaget. Inte heller har landstinget redovisat beräkning av de jämförelsevärden som har använts vid rangordning av anbudet.

UTREDNINGEN I MÅLET

Förvaltningsrätten har tagit del av bland annat följande dokument.

- Anbudsinbjudan avseende upphandlingen
- Kravspecifikation alternativ telefoni
- Kravsammanställning (exceldokument)
- Miljöbilaga avseende upphandlingen (även kallad miljöblankett)
- Avtalsmall (Ramavtal objekt 531)
- Svartsblankett offererade produkter (anbudsformulär)
- Förslag till beslut avseende upphandlingen 22/9-10 inkl. bilagor
 - o Anbudsförteckning
 - o Upphandlingsrapport
 - o Kvalificering enligt kravsammanställningen
 - o Sammanställning av utvärdering
- Delar av NWises och Omniters anbud

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Denna upphandling har påbörjats före den 15 juli 2010 och därmed tillämpas LOU i den lydelse som var gällande vid denna tidpunkt.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt och vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Enligt 16 kap. 2 § LOU ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet, transparens och likabehandling. Ett förfrågningsunderlag ska vara så pass tydligt att samtliga anbudsgivare ges insikt i hur bedömningen av deras anbud kommer göras. Den upphandlande myndigheten får inte göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits i underlaget och har därför en skyldighet att från utvärderingen utesluta leverantörer vars anbud inte uppfyller ett eller flera s.k. skall-krav. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50). Officialprincipen måste tillämpas på ett försiktigt sätt i mål om offentlig upphandling eftersom sådana mål gäller ekonomiska förhållanden mellan enskilda näringsidkare. Som huvudprincip bör krävas att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning görs i förhållande till NWises anbud förutom under ”skall-krav miljö A1-A2” där både NWises och Europeas anbud har ifrågasatts.

Kvalificering

Skall-krav 1 (kontaktuppgifter)

I anvisningarna på s. 3 p 4 i anbudsinbjudan anges bl.a. följande.

Anbud **skall** lämnas i bifogad ”Svarsblankett offererade produkter”, bilaga 7 (excel-dokument). I detta excel-dokument lämnas även anbudsgivarens kontaktuppgifter.

Förvaltningsrätten finner att angivelsen att anbudsgivarens kontaktuppgifter lämnas i svarsblanketten inte är ett skall-krav. Vad bolaget har anfört medför därför inte att NWises anbud kan uteslutas på denna grund.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Skall-krav 2 (svenska)

I anbudsinbjudan sektion 1.7 Anbudets form och innehåll anges bland annat följande.

Anbudet **skall** vara skriftligt, på svenska och undertecknat av behörig företrädare hos anbudsgivaren.
Bekräfta att kravet uppfylls och bifoga ifylld Svarsblankett offererade produkter. [ja]

Förvaltningsrätten anser att förekomst av engelskspråkiga produktbilagor inte i sig medför att själva anbudet är skrivet på ett annat språk än svenska. I målet har inte ifrågasatts att NWises anbudsformulär skrivits på svenska. Av de delar av NWises anbud som bolaget har gett in framgår inte heller annat. Förvaltningsrätten finner att det inte är visat att NWises anbud inte uppfyllt det aktuella skall-kravet.

Skall-krav 6 (utbytesutrustning – grupp 6.3)

I avsnitt 6.3 på s. 3 i ”Kravspecifikation alternativ telefoni” anges bl.a.:

I produktgruppen **skall** följande ingå:

A. ...

B. ...

C. Utbytesutrustning, bärbar dator med högst 16” skärm, befintlig licens

D. Utbytesutrustning, bärbar dator med högst 14” skärm, befintlig licens

...

(Medelvärde av priset på produkterna A-D [...] kommer att utvärderas.

Se anbudsinbjudan punkt 1.21.)

Förvaltningsrätten konstaterar att det av NWises anbud framgår att Nwise har uppgett ett funktionspris för C och D. Det har inte framförts något som visar att Nwise har hänvisat till utbytesutrustning på ett felaktigt sätt eller att det inte uppfyllt aktuellt skall-krav. Vad bolaget har anfört medför därför inte att NWises anbud kan uteslutas på denna grund.

Skall-krav 7 (uppkoppling, kösituationer m.m. – MyMMX texttalk)

I krav nr 10 i kravsammanställningen anges följande.

Leverantören **skall** beskriva hur enheten hanterar uppkopplingar mot tele-tjänstcentral, och förmedlingstjänster, hur den hanterar kösituationer, förflyttningar och dylikt, exempelvis att sättas i vänteläge och sedan återupp-

tas. Beskrivningen **skall** innehålla angivelser av vilka metoder och specifikationer för sådana operationer som enheten följer.

Förvaltningsrätten noterar att det inte uppställs något krav på en beskrivning av hur telefonen hanterar analog texttelefoni. Vad bolaget har anfört medför därför inte att NWises anbud kan uteslutas på denna grund. Nwise har angett att kö, förflyttning och vänteläge hanteras enligt standarden för SIP (RFC3261). Enligt förvaltningsrätten får denna förklaring anses uppfylla kravet på angivelser av vilka metoder och specifikationer för sådana operationer som MyMMX texttalk följer. Vad bolaget har anfört medför därför inte att NWises anbud kan uteslutas på denna grund.

Skall-krav 8 (kompatibilitet – MyMMX texttalk)

Som bolaget har anfört **skall** leverantören enligt krav nr 14 i kravsammanställningen ange både vilka texttelefoner, bildtelefoner och totalkonversationsenheter enheten är kompatibel med och i vilken omfattning kompatibiliteten gäller. Emellertid uppställs inte som krav att man ska redovisa några specifika modeller. Förvaltningsrätten anser att NWises svar med hänvisning till telefontyper och olika standarder innebär ett utpekande av både telefontyp och kompatibilitetsomfattning och finner att vad bolaget anfört inte utgör grund för att förkasta NWises anbud.

Skall-krav 9 (generella begränsningar – MyMMX texttalk)

Förvaltningsrätten noterar att landstinget obestritt har anfört att Nwise har angett att krav nr 20 i kravsammanställningen har uppfyllts och att den aktuella produkten har testats utan att några begränsningar har märkts avseende vilka samtal som kan ringas. Av anbudet framgår inte annat än att kravet är uppfyllt. Vad bolaget har anfört medför inte att NWises anbud kan uteslutas på denna grund.

Skall-krav 10 (kameravinklar – XTP8A10 och MyMMX videotalk)

I krav nr 80 i kravsammanställningen anges följande.

Om enheten har inbyggd eller medföljande kamera och är avsedd för skrivbordsbruk, d.v.s. att brukaren sitter 80-100 cm från skärmen, **skall** kameran ha en kameravinkel som överstiger 42°. Leverantören **skall** specificera kameravinklar i både höjd- och sidled i produktinformation.

Av landstingets yttrande framgår att krav nr 80 i kravsammanställningen gäller enheter som är avsedda för skrivbordsbruk. Förvaltningsrätten finner ingen anledning att göra en annan bedömning. Avseende XTP8A10 ifrågasätter förvaltningsrätten inte landstingets bedömning att produkten inte är avsedd för skrivbordsbruk och finner därför att horisontell och vertikal kameravinkel för produkten inte behövt anges i produktbladet. Avseende MyMMX videotalk 13,3 och 15,4 tum framgår av produktbladet att kameravinkeln anges både horisontellt och vertikalt. Landstinget har uppgett att utrustningen har testats och att det inte funnits anledning att ifrågasätta uppgiften. Förvaltningsrätten finner att skall-kravet är uppfyllt.

Skall-krav 11 (samtalsförflyttning – MyMMX texttalk)

I målet är ostridigt att MyMMX texttalk är en IP-telefon. Krav nr 71 i kravsammanställningen är placerat under rubriken "Texttelefoner för samtal över analoga telefonnät (PSTN)". Förvaltningsrätten finner därför att skall-kravet inte är applicerbart på produkten. Vad bolaget har anfört medför därför inte att NWisens anbud kan uteslutas på denna grund.

Skall-krav 12 (produktnummer)

I anvisningarna på s. 3 p 5 i anbudsinbjudan anges följande.

Om anbudsgivaren väljer att beskriva varan mer utförligt än vad som är möjligt i "Svarsblankett offererade produkter" **skall** anbudsgivaren i beskrivningen alltid hänvisa till produktnumret i "Svarsblankett offererade produkter".

Svarsblanketten innehåller begreppen "produkt", "artikelnummer" och "artikelbenämning". Av landstingets svar framgår att syftet med skall-

kravet varit att skapa en tydlig koppling mellan produkt och beskrivna egenskaper. Det framgår också av svaret att samtliga anbudsgivare kunde ha gjort kopplingen tydligare. Förvaltningsrätten anser att kravet på angivelse av produktnummer inte ska tolkas som att det skulle vara en ovillkorlig förutsättning för prövning av anbudet att just artikelnumret anges i varje aktuell bilaga. Av ingivna handlingar i målet framgår inte annat än att N Wise har hänvisat till produktens namn i sina beskrivningar och att det därav direkt går att härleda vilken produkt beskrivningen avser. Förvaltningsrätten finner att det inte är visat att N Wises anbud inte uppfyllde det aktuella skall-kravet och att anbudet därför inte kan uteslutas på denna grund.

Krav på CE-märkning

I likhet med vad landstinget har anfört finner förvaltningsrätten att bolaget har citerat ett kontraktsskrav som återfinns i punkt 10.3 i avtalsmallen. Förvaltningsrätten finner att detta krav inte är ett ovillkorligt skall-krav för vidare utvärdering av själva anbudet. Vad bolaget har anfört medför därför inte att N Wises anbud kan uteslutas på denna grund.

Skall-krav miljö A1 och A2 (N Wise och Europea)

I "Miljöbilaga för hörseltekniska hjälpmedel samt hjälpmedel för alternativ telefoni" anges bl.a. följande:

Hur kraven uppfylls av anbudsgivaren **skall** deklarerars i svarsrutorna efter respektive avdelning nedan.

Specifikationen består av:

A. Obligatoriska krav på anbudsgivaren (skall-krav)

[...]

Verifikationer över lämnade svar ska **endast** skickas in vid anmodan från SLL. Tanken är att verifikationer ska kunna begäras in vid uppföljning av avtal/upphandling.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

A.1. PRODUCENTANSVAR FÖR FÖRPACKNINGAR

Av anbudet **skall** framgå att anbudsgivaren uppfyller kraven för producentansvaret för förpackningar enligt förordning (SFS 2006:1273 med senaste ändring).

A.2. PRODUCENTANSVAR FÖR ELEKTRISKA/ELEKTRONISKA
PRODUKTER

Av anbudet **skall** framgå hur anbudsgivaren uppfyller, eller senast vid avtalsstart, kommer att uppfylla, kraven enligt förordningen (2005:209) om producentansvar för offererade elektriska och elektroniska produkter.

Uppfylls samtliga ovanstående obligatoriska krav på anbudsgivaren?

Ja Nej

Mot bakgrund av hur miljöbilagan är utformad anser förvaltningsrätten att Miljökrav A1 och A2 ska tolkas som att de kan uppfyllas enbart genom ett jakande svar och att det således inte förväntats någon mer ingående beskrivning av hur kraven uppfylls eller kommer att uppfyllas. I målet har inte ifrågasatts att N Wise och Europea har kryssat i att kraven i sektion A har uppfyllts och det har inte framkommit omständigheter som tyder på att landstinget haft att närmare utreda förhållandena. Förvaltningsrätten finner att bolaget, mot bakgrund av vad som har anförts, inte har visat att NWises och Europeas anbud inte uppfyller skall-kraven på det sätt som krävs i anbudsinvjudan och att NWises och Europeas anbud därmed inte kan utslutas på denna grund.

Utvärdering

Utvärderade produktenskaper

Bolaget har inte uppgett vilka specifika produktenskaper som enligt bolagets uppfattning har utvärderats utöver vad som framgår av upphandlingsunderlaget eller hur detta skulle framgå. Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av vad bolaget har anført inte skäl att ifrågasätta landstingets utvärdering på denna grund.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Dokumentation av utvärderingen och beräkning av jämförelsevärden

Förvaltningsrätten konstaterar att tilldelningsbeslutet åtföljs av bilagor och finner att det i dessa dokument återfinns information om den gjorda utvärderingen. I såväl anbudsinbjudan som upphandlingsrapporten anges grunderna för beräkningen av de jämförelsevärden som har använts. Enligt förvaltningsrättens mening krävs inte redovisning av någon mer ingående beräkning än den som har gjorts. Vad bolaget har anfört i denna del föranleder inte att ingripande enligt LOU ska ske.

Vad bolaget har anfört ger vidare inte stöd för att utvärderingen och upphandlingen i övrigt har skett i strid med de gemenskapsrättsliga principerna eller reglerna i LOU. Bolagets ansökan om ingripande enligt LOU ska således avslås.

Genom att förvaltningsrätten nu har avgjort målet slutligt upphör rättsens interimistiska beslut att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).



Barbro Lundholm
Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Nike Berlin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.